

Lescha davart l'economisaziun dils rufids e regulativ da taxas

Revisiun totala

M E S S A D I

dalla suprastonza communal a al cussegl da vischnaunca

Stimau signur president
Stimadas signuras cusseglieras
Preziai signurs cussegliers

1. Introducziun

El temps modern e beinstont, el qual nossa populaziun viva oz, ei il tema che pertucca la protecziun digl ambient pir che zacu actuals e presents ellas diversas medias. Tier tut il consum che nus savein guder stuein nus esser pertscharts da far diever da nossas resursas naturalas e fundamentalas cun respect pil beinstar dallas proximas generaziuns.

Igl ei da constatar a moda positiva ch'il pievel svizzer sefatschenta actualmein pli intensivamein cun temas digl ambient. Sper il consum da mintgadi regia pertuccont il schurmetg digl ambient generalmein in bien patertgar en nos tgaus.

Muort tut il consum hodiern da nossa societad s'emplunan era gronds quantums da rumien da tut gener. L'economisaziun da rumien ei organisada e funcziuna bein ellas regiuns ed els cantuns da nossa tiara. Quell'incarica vegn exequida entras las corporaziuns dallas regiuns ed entras differentas interpresas privatas da recicladi.

Ils differentes loghens da rimnada pil rumien da casa en nossa vischnaunca duein vegnir equipai cun molocs. Differentes molocs ein gia vegni tschentai ils davos onns, quei cunzun en connex cun projects da vias e plazs da parcar ni auters projects. Pils onns vegnents eis ei vinavon planisau da nezegiar en connex cun la realisaziun da projects da vias ni projects semeglients sinergias cun tschentar novs molocs. Cun installar en rodund 14 - 18 loghens da rimnada molocs, duessen ils transports dil rumien da casa saver vegnir optimai egl avegnir.

La vischnaunca da Disentis/Mustér ei incorporada en la Corporaziun regiunala "Regiun Surselva". La Regiun Surselva procura tenor las prescripziuns da Confederaziun e cantun per in'economisaziun da rumien cunvegnenta e che schanegia la natira ed igl ambient. Ils cuosts pils stabiliments sco era pils survetschs vegnan reparti risguardond ils principis dil caschunader.

Ferton che la Regiun Surselva dispona d'in grond stabiliment regiunal per la rimnada e sortida da rufids "Recicladi Surselva" e metta a disposiziun ils sacs da rumien e las plumbas, dispona nossa vischnaunca d'ina infrastruttura adeguata al temps en fuorma da containers sut tiara (molocs) sco era d'in agen center principal da rimnada a Raveras. Al Center da rimnada a Raveras san ils rufids sco pupi, cartun, veider, butteglas da PET, fier, alumini, capsclas da caffè, rufid blocont, rumien verd eav. vegnir furni per la reutilisaziun ed igl allontanament (*ulteriuras informaziuns tenor l'agenda da rumien*).

La finanziaziun dalla dismessa e dils transports dils differentes rufids e materials vegnan defini ella lescha davart l'economisaziun da rufids e dil regulativ da taxas.

La lescha davart l'economisaziun dils rufids ed il regulativ taxas ein dapi igl onn 1999 en vigur, pia dapi 22 onns. Enteifer quels onns ha ei mai dau in'adattaziun dallas taxas.

Ils davos onns cuvieran las entradas ord las differentas taxas buca pli ils cuosts che seresultan dil menaschi dall'economisaziun dils rufids.

Ils cuosts pils differentes transports, la carischia dils davos dus decennis sco era la purschida multifara ed optimala che stat a disposiziun ed igl augment dil quantum da rufid ensemen cun la voluntad dalla populaziun da vuler reciclar aschi bia sco pusseivel, giustifichescha da far in'adattaziun dalla lescha sco era dil regulativ da taxas.

2. Constataziun ed elecziun cumissiun

Damai che la finanziaziun speciala per l'economisaziun seporta buca pli e che la lescha ed il regulativ leutier corrispundan buca pli allas pretensiuns dil temps, ha la suprastanza communal eligiu ils 27 d'avrel 2020 ina cumissiun che duei surluvrar la lescha davart l'economisaziun dils rufids ed il regulativ da taxas (720/721) e s'occupar cugl entir menaschi en connex cun la dismessa da rumien. La lescha revedida duei procurar la basa legala per contonscher in quen ulivau concernent la dismessa da rumien.

La cumissiun secumpona da representants dil cussegl da vischnaunca, dil gerau dil departament d'ambient, dil menader digl uffeci da baghegiar sco era da personas specialisadas en quella sparta (Swiss Recycling).

President: Mario Flepp, *cusseglier da vischnaunca*
Commembers: entochen ils 31-12-2020
Victor Flepp, *gerau dil departament segirtad ed ambient*
naven dils 01-01-2021
Paul-Flurin Schmidt, *gerau dil departament segirtad ed ambient*
Rita Huonder, *cussegliera da vischnaunca (entochen ils 31-12-2020)*
Adrian Deflorin, *cusseglier da vischnaunca (actuar)*
Marco Tomaschett, *menader uffeci da baghegiar*
Commember parzial: Roland Habermacher, *representant da Swiss Recycling*

3. Incumbensa dalla cumissiun

La cumissiun ei cunzun vegnida incaricada da reveder la lescha davart l'economisaziun dils rufids e dil regulativ da taxas. Plinavon duei era vegnir sclariu independentamein dalla revisiun dalla lescha e dil regulativ da taxas l'optimaziun dil menaschi dil Center da rimnada a Raveras e la dismessa da curdems verds sco era dils curdems da cuschina.

Las finamiras dalla cumissiun senumnan:

- Negin alzament cumulativ dall'entrada annuala.
- Dismessa da rumien segira e tenor normas.
- Adattaziun ed optimaziun dalla purschida existenta.
- Principi dil caschunader.
- Taxaziun gesta e levgiaments per interpresas.
- Simplificaziun dallas categorias da taxaziun.
- Adattaziun dils indrezs al Center da rimnada Raveras per possibilitar in access senza survigilonza.
- Contonscher per l'economisaziun dil rumien in quen ulivau.

A basa dils resultats erui entras la cumissiun e muort la munconza da resursas davart dil menaschi tecnic sco era la situaziun speciala sedada entras Covid-19, ha la suprastonza communal decidu la primavera 2021 el rom dallas leschas vertentas d'adattar ed optimar il menaschi al Center da rimnada. Ils resuns davart dalla populaziun muossan che l'adattaziun dalla purschida vegn apprezzada.

4. Lavur dalla cumissiun

4.1 Analisa

La cumissiun ei sefatschentada intensivamein cun la revisiun dalla lescha davart l'economisaziun dils rufids e dil regulativ da taxas. Per disponer d'ina buna cussegliaziun cun experienza e per survegnir ina survesta dalla problematica davart l'economisaziun dils rufids ei il representant dalla Swiss Recycling, signur Roland Habermacher, vegnius envidaus da prender part dalla cumissiun.

Signur Habermacher ha examinau el rom d'in Recycling Check-Up la situaziun en nossa vischnaunca. El rom dil Recycling Check-Up ei vegniu valetau suandonts puncts:

1. Economisaziun sin la piazza principala a Raveras
2. Rimnada e finanziaziun dil rumien verd
3. Economisaziun dallas piazzas da rimnada e dils differents quantums
4. Surluvrar la lescha davart l'economisaziun dils rufids digl onn 1999

Il facit dil Recycling Check-Up sepresenta sco suonda:

Die Abgabe sämtlicher Fraktionen ist kostenlos, respektive werden die Entsorgungskosten über die Grundgebühr finanziert. Swiss Recycling sieht diesbezüglich vor allem bei der Finanzierung von Sperrgut, Bauschutt und Grüngut Handlungsbedarf. Auf Grund der kostenlosen Annahme werden grosse Mengen angeliefert, was entsprechende Kosten bewirkt.

Swiss Recycling erachtet die Frage nach der Finanzierung als zentral, für die zukünftige Bewirtschaftung der Hauptsammelstelle. Eine nachhaltige Lösung kann nur mit einem Umdenken stattfinden, wo die verursachergerechte Finanzierung als «normal» betrachtet wird.

Basierend auf den Themenschwerpunkten 1 bis 3, erfolgt abschliessend die Überarbeitung der Abfallverordnung (Stand 1999). Diese Überarbeitung ist aus diversen Gründen notwendig, insbesondere auch, weil aktuell die Grundgebühr in 11 verschiedene Kategorien unterteilt wird, was aus Sicht Swiss Recycling zwingend vereinfacht werden soll.

4.2 Situaziun

Igl actual regulativ da taxas tier la lescha davart l'economisaziun dils rufids ei ius igl 1. da schaner 1999 en vigur. Sper la taxa pauschala da frs. 120.--/135.-- tenor habitaziun ei vegniu introduciu 11 differentas categorias da taxaziuns pauschalas pils differents menaschis. Las differentas categorias da taxaziun havessen mintg'onn da vegnir controlladas e currigidas. Muort las aultas expensas administrativas ha quella correctura buca pli giu liug ils davos onns.

La taxaziun tenor il regulativ da taxas digl onn 1999 cuviera buca pli ils cuosts per l'economisaziun dils rufids. Ils cuosts per la dismessa dil rufid bloccont ein carschi onn per onn, aschia ch'ei resta actualmein negins daners per investiziuns urgentas en l'infrastructura (p.ex. molocs, deponia da curdems organics, Center da rimnada Raveras, muldas etc.).

Dalla puseivladad da dismetter ils rufids blocconts ed auter fan pli e pli biaras vischinas e vischins diever. Quella puschida era oriundamein stada previda mo per rufids blocconts e buca per rufids da baghetg. Tier ina gronda part dils rufids che vegn rimnada actualmein a Raveras setracta ei plitost da rufids da baghetg. La dismessa dils rufids da baghetg ei denton buca includida ella taxa fundamentala. Ulteriuramein ei quei fatg era enconuschents ella Cadi, aschia che personas privatas e fatschentas d'autras vischnaucas fan stediamein diever da quella puschida. Ils collaboraturs dil menaschi tecnic han negina puseivladad da controllar, sch'in client paga la taxa d'economisaziun en vischnaunca da Mustér ni buc. La puschida d'astgar dismetter 1 m³ rufid bloccont gratuitamein caschuna alla vischnaunca da Mustér annualmein cuosts da rodund frs. 80'000.--.

La gronda cumpart dalla taxa annuala per l'economisaziun dils rufids vegn impundida per cuvierer ils cuosts per transportar e dismetter ils rumians entras la Regiun Surselva. Per quella prestaziun tschenta la Regiun Surselva annualmein in quen alla vischnaunca. La Regiun Surselva tschenta siu quen a basa dalla summa da schazetg dil baghetg (valeta nova tenor las indicaziuns digl uffeci davart la valetaziun dallas immobilias). La summa da tut ils schazetgs da baghetgs enteifer la vischnaunca da Mustér ei carschida dapi 1999 da frs. 820'000'000.-- sin 1'230'000'000.-- igl onn 2020. Per calcular la taxa fundamentala multiplischescha la Regiun Surselva il schazetg dil baghetg cun in factur pil survetsch da rimnada (Fs, actualmein 0.17 promils) e cun in factur da produczion (Fp, actualmein 1.0 ni 1.5). Il factur da survetsch da rimnada (Fs) vegn definius annualmein entras la conferenza dils presidents communalis dalla Regiun Surselva a caschun dall'approbaziun dil preventiv (tenor art. 24 e 26 dall'ordinaziun davart l'economisaziun regionala dil rumien, Regiun Surselva).

4.3 Ponderaziuns

La dismessa gratuita dad 1 m³ rufid bloccont ei buca pli conforma al temps. Ei duess valer ch'il caschunader ha da purtar ils cuosts ch'el caschuna e buca la vischnaunca. Perquei fa la cumissiun per la revisiun dalla lescha davart l'economisaziun dils rufids la proposta da strihar la puschida da dismetter gratuitamein 1 m³ rufid bloccont ed installar ina stadera a Raveras, nua ch'il convischin sa vinavon dismetter siu rufid bloccont per in prezi tenor peisa che cuviera ils cuosts ch'occuran alla vischnaunca per la dismessa. La taxa per la rimnada dils rufids

blocconts organisada entras la vischnaunca vegn fixada denter frs. 0.30/kg tochen frs. 0.60/kg e vegn definida en in regulativ da taxas relaschaus dil cussegl da vischnaunca.

La cumpra e l'installaziun d'ina tala stadera cuosta rodund frs. 120'000.-- e sa vegnir nezegiada d'in e scadin. La stadera nova drova negina survegionza persunala e sa vegnir utilisada durant ch'il center da rimnada ei aviarts.

Igl augment dalla valeta dallas immobilias en vischnaunca lai crescer proporziunalmein la basa da calculaziun tenor la quala la Regiun Surselva calculescha annualmein sias taxas. Da l'autra vart creschan las entradas dalla vischnaunca buca ella medema proporziun sco il quen dalla Regiun, perquei ch'il diember dallas casadas pren buca tier sco la valeta dils baghetgs. Aschiditg che la calculaziun dalla Regiun Surselva e quella dalla vischnaunca da Mustér divergeschan da tala maniera, sa ina sligiazion equivalenta dalla taxaziun buca vegnir contonschida. La cumissiuon per la revisiun dalla lescha davart l'economisaziun dils rufids preveda cun la revisiun dalla lescha da surprender per la taxaziun fundamentala il sistem analog alla taxaziun dalla Regiun Surselva.

Sco basa da calculaziun dalla taxa fundamentala duein egl avegnir ils suandontas indicaturs survir:

1. La taxa fundamentala dalla Regiun Surselva. Ils cuosts per transport e dismessa dils rumians naven da Mustér tochen e cun deposit final (0.17 promils).
2. La taxa communal. Ils cuosts per la construcziun, ils indrezs sco era il manteniment dils posts da rimnada e pil Center da rimnada a Raveras (denter 0.05 e 0.20 promils).

Tier la taxa fundamentala dalla Regiun Surselva (0.17 promils) vegn ina taxa fundamentala communal incassada en fuorma d'ina pauschala sin fundament dalla valeta nova eruida entras igl uffeci cantunal per la valetaziun d'immobilias. La taxa fundamentala semova denter 0.05 e 0.20 promils dalla valeta nova dil baghetg augmentada (multiplicada cul factur da rimnada e da produczion analog alla taxa fundamentala dalla Regiun Surselva) e vegn fixada en in regulativ da taxas entras il cussegl da vischnaunca.

La taxa fundamentala vegn incassada:

- a. per mintga baghetg da habitar
- b. per tegias da vacanzas e tegias d'alp
- c. per mintga baghetg da mistregn (fatschenta) e commerci
- d. pils baghetgs communal e public
- e. pils edifecis sacral.

Per mintga unitad ch'ei obligada alla taxa eis ei da partir d'ina valeta minimala fixada dalla Regiun Surselva. Buca obligai alla taxa ein baghetgs agricols (incl. apicultura) e forestals.

Las entradas totalas per la vischnaunca a basa dalla nova taxaziun duessen buca survargar las entradas tenor la taxaziun actuala. La strieda dalla dismessa gratuita dad 1 m³ rufid bloccont lubescha da crear ina pintga reserva per investiziuns ell'infrastructura. L'installaziun da novs molocs sco era ulteriura infrastructura pil rumien vegn egl avegnir finanziada sur il quen da gudogn e sperdita.

4.4 Exempels

Casa d'ina famiglia (valeta frs. 600'000.--, in transport jamnil)

Tochen dacheu: frs. 120.--

Da niev: frs. 600'000.-- x (0.00017 + 0.00014) x 1.0 = frs. 186.--

Casa da pliras familias (valeta frs. 1'400'000.--, in transport jamnil)

Tochen dacheu: 4 habitaziuns x frs. 120.-- = frs. 480.--

Da niev: frs. 1'400'000.-- x (0.00017 + 0.00014) x 1.0 = frs. 434.--

Casa da pliras famiglias (valeta frs. 1'200'000.--, dus transports jamnils)

Tochen dacheu: 3 habitaziuns x frs. 135.-- = frs. 405.--

Da niev: frs. 1'200'000.-- x (0.00017 + 0.00014) x 1.5 = frs. 558.--

Mises (valeta frs. 100'000.--)

Tochen dacheu: frs. 45.--

Da niev: (frs. 180'000.--) x (0.00017 + 0.00014) = frs. 55.80

Baghetg da menaschi (valeta frs. 800'000.--, in transport jamnil, cat. 4 garascha d'autos)

Tochen dacheu: frs. 480.--

Da niev: frs. 800'000.-- x (0.00017 + 0.00014) x 1.0 x 0.8 (rabat da mistregn) = frs. 198.40

Baghetg sacral (valeta frs. 2'300'000.--, in transport jamnil)

Tochen dacheu: frs. 570.--

Da niev: frs. 2'300'000.-- x (0.00017 + 0.00014) x 1.0 x 0.2 (rabat da baghetgs sacral) = frs. 142.60

Baghetg da menaschi e habitar (valeta frs. 3'800'000.--, dus transports jamnils)

Habitaziuns: 4 x frs. 135.-- = frs. 540.--

Menaschi 1 = frs. 480.--

Menaschi 1 = frs. 270.--

Menaschi 1 = frs. 370.--

Menaschi 1 = frs. 270.--

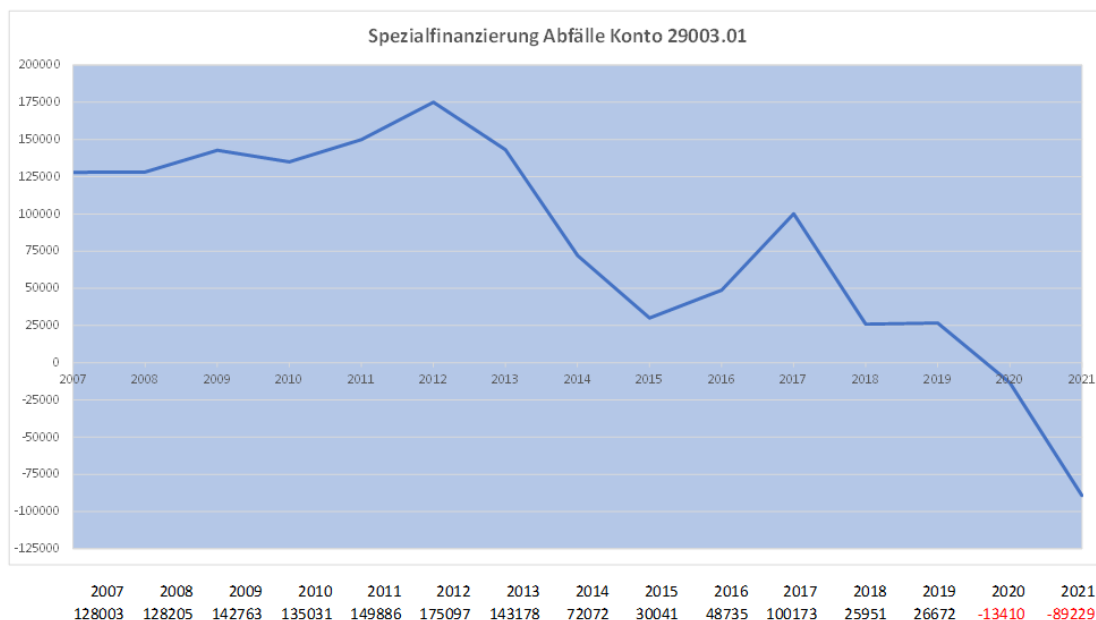
Total tochen dacheu: frs. 1'930.--

Da niev: frs. 3'800'000.-- x (0.00017 + 0.00014) x 1.5 = frs. 1'767.--

4.5 Svilup finanziaziun

Il proxim diagram muossa il svilup dil saldo dalla finanziaziun speciala davart l'economisaziun dil rumien.

Gemeinde Disentis/Mustér
Verlauf Ausgleichskonto Abfall 2007-2021

Ord il diagram ei claramein veseivel co la situaziun finanziaria dalla finanziaziun speciala davart l'economisaziun dil rumien ei sereducida cuntinudamein ed ha menau entochen igl onn 2021 ad in manco da frs. 89'228.50.

La finanziaziun speciala per l'economisaziun dils rumians semuossa egl onn 2020 sco suonda:

Expensas 2020		Entradas 2020	
Transports ella deponia	201'071.-	Taxa fundamentala	354'077.-
Material da diever	1'077.-	Contribuziun Regiun Surselva	53'880.-
Cumpra d'utensils	6'770.-	Taxa dismessa da rumien	9'190.-
Dismessa da fier	4'498.-		
Transports specials	81'051.-		
Dismessa d'ieli, alu e stuors	4'962.-		
Lavur vid deponias	25'992.-		
Cumpostar	45'377.-		
Manteniment	6'120.-		
Tscheins d'affittaziun	1'700.-		
Lavurs dad auters departaments	66'200.-		
Marcas e plumbas	41'631.-	Vendita da sacs e plumbas	41'000.-
Dismessa curdem da cuschina	19'714.-	Taxa dismessa curdem da cuschina	7'600.-
Total expensas 2020	507'091.-	Total entradas 2020	467'009.-
		Conto d'ulivaziun	-40'082.-

Las expensas dalla vischnaunca ein pli grondas che las entradas. Perquei eis ei necessari d'adattar la lescha davart l'economisaziun dils rufids ed il regulativ da taxas.

Exempel da finanziaziun dils proxims onns suenter las adattaziuns en connex cun la lescha davart l'economisaziun dils rufids e dil regulativ da taxas: Ei setracta cheu da cefras supponidas sebasond sin las experienzas dils davos onns.

Expensas 202x	supposiziun	Entradas 202x	supposiziun
Transports ella deponia (quen 2021)	205'000.--	Taxa fundamentala Regiun Surselva 0.17 promils	205'000.--
Material da diever	2'000.--	Taxa fundamentala communal 0.14 promils	169'000.--
Cumpra d'utensils	40'000.--	Contribuziun Regiun Surselva	49'000.--
Dismessa da fier	5'000.--		
Transports specials (rufids blocconts)	60'000.--		
Amortisaziun stadera	15'000.-		
Manteniment infrastruttura	5'000.--	Taxa tenor quantum (rufids blocconts)	80'000.--
Dismessa d'ieli, alu e stuors	5'000.--		
Lavur vid deponias	26'000.--		
Cumpostar	50'000.--		
Manteniment menaschi	10'000.--		
Tscheins d'affittaziun	2'000.--		
Lavurs dad auters departaments	50'000.--		
Marcas e plumbas	42'000.--	Vendita da sacs e plumbas	42'000.-
Dismessa da curdem da cuschina (privats)	5'000.--		
Total expensas 202x	522'000.--	Total entradas 202x	545'000.--
		Conto d'ulivaziun	23'000.--

Las expensas «transports specials» vegnan cuvretgas cun taxas tenor utilisader. Plinavon ei la vischnaunca buca obligada da rimnar ils curdems da cuschina. Quella purschida vegn el futur mantenida mo pli per personas privatas. En connex cun las adattaziuns gia succedidas e l'installaziun d'ina stadera basegna ei era pli paucas uras da lavur entras il menaschi tecnic, aschia che quels cuosts sereduceschan el futur. Ulteriuramein vegn investau e manteniun l'infrastructura communal cun frs. 40'000.-- ed ei resulta il davos in surpli d'entradas cun il qual il manco dil conto d'ulivaziun vegn reducius.

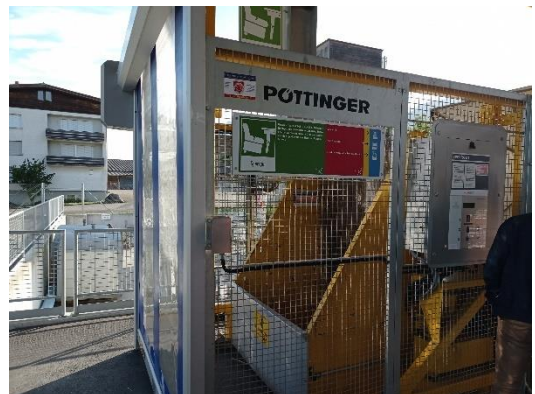
4.6 Stadera center da rimnada Raveras

La cumissiun per la revisiun dalla lescha davart l'economisaziun dils rufids ei vegnida tier la conclusiun d'installar ina stadera a Raveras nua che scadin sa vinavon dismetter siu rufid bloccont per in prezi tenor peisa che cuviera ils cuosts ch'occuoran alla vischnaunca.

La cumpra e l'installaziun d'ina tala stadera cuosta rodund frs. 120'000.-- e sa vegnir nezegiada d'in e scadin. La stadera nova drova negina survigilonza persunala e sa vegnir utilisada durant ch'il center da rimnada ei aviarts.

Cuosts nova stadera al Center da rimnada Raveras:

Mulda da pressiar (PÖTTINGER Presscontainer)	frs.	35'000.--
Stadera (PÖTTINGER-ECO Hub/Kipp Vorrichtung)	frs.	60'000.--
Installaziuns electricas	frs.	5'000.--
Adattaziuns dil menaschi	frs.	10'000.--
Nunpreviu e planisaziun	frs.	10'000.--
<hr/>		
Total cuosts	frs.	120'000.--

La cumissiun ha priu investa d'in tal indrez da stadera a Sarnen. Quei indrez basegna negina survigilanza entras il menaschi tecnic e sa vegnir utilisaus dad in e scadin. Entras in indrez special da pagament sa il rumien vegnir dismiss da maniera segira e semplia. Ei exista systems da pagament cun carta che corrispundan al temps. Las opziuns da pagament cun carta da credit ni era Twint ein en sclariment tiel furnitur.

4.7 Taxa fundamentala communal

Sin damonda ha l'administraziun communal retschert dalla Regiun Surselva ina gliesta en excel nua che tut ils edifecis che retscheivan in quen vegnan numnai. Il total dalla gliesta ei la summa che la vischnaunca paga alla Regiun Surselva. Aschia eis ei stau pusseivel alla cumissiun d'evaluar contas entradas ei resulta cun differents facturs da promils. Sin la gliesta vegn calculau cun ils 0.17 promils dalla Regiun Surselva e la taxa fundamentala communal cun 0.14 promils.

Tenor ils art. 17 e 18 dalla lescha davart l'economisaziun dil rufids ed igl art. 1 dil regulativ da taxas sa il cussegl da vischnaunca taxar la taxa fundamentala communal da 0.05 entochen 0.20 promils.

Sebasond sin suranumnada tabella dallas expensas sco era entradas dils proxims onns ei vegniu calculau cun differentas variantas da promils. Igl ei vegniu priu enconuschientscha dallas expensas da rodund frs. 522'000.-- e calculau cun ina taxa communal da 0.14 promils. Cheutras vegn contonschiu in'entrada dalla taxa fundamentala communal da frs. 169'000.--.

Total expensas tenor sura gliesta	frs. 522'000.00
--	------------------------

Entradas

Taxa fundamentala Regiun Surselva cun 0.17 promils	frs. 205'000.00
Taxa fundamentala communal cun 0.14 promils	frs. 169'000.00
Contribuziun Regiun Surselva	frs. 49'000.00
Taxa per dismissa da rumians (rufid bloccont)	frs. 80'000.00
Vendita da sacs e plumbas	frs. 42'000.00

Total entradas	frs. 545'000.00
-----------------------	------------------------

Differenza conto d'ulivaziun	frs. 23'000.00
-------------------------------------	-----------------------

Tenor ils art. 17 e 18 dalla lescha davart l'economisaziun dil rufids ed igl art. 1 dil regulativ da taxas vegn proponiu dalla suprastanza communal da francar ina taxa fundamentala communal da **0.14 promils**.

4.8 Taxa tenor quantum (rufids blocconts)

Tenor igl art. 19 dalla lescha davart l'economisaziun dil rufids ed igl art. 2 dil regulativ da taxas sa il cussegl da vischnaunca fixar la taxa tenor quantum denter frs. 0.30/kg tochen frs. 0.60/kg.

Expensas

Transport alla deponia Regiun Surselva	frs. 300.00
Transport LSVA alla deponia Regiun Surselva	frs. 60.00
Dismissa rufids blocconts 6 tonnas Regiun Surselva frs. 240.--/t	frs. 1'440.00
Manteniment stadera e pressa	frs. 150.00
Amortisaziun stadera e pressa	frs. 450.00

Total expensas tenor sura gliesta	frs. 2'400.00
--	----------------------

Entradas

Taxa tenor quantum frs. 0.40/kg (6'000 kg)	frs. 2'400.00
--	---------------

Differenza	frs. 0.00
-------------------	------------------

Sebasond sigl art. 19 dalla lescha davart l'economisaziun dil rufids ed igl art. 2 dil regulativ da taxas vegn proponiu dalla suprastanza communal ina taxa tenor quantum da frs. 0.40 /kg.

4.9 Facit e plaid final

Dapi ils 7 da matg 2020 ei la cumissiun s'occupada intensivamein cun la tematica dall'economisaziun da rumien en nosa vischnaunca. Duront quei temps han giu liug rodund 10 sedutas communablas, pliras sedutas da singuls commembers, sedutas cun specialists, ina excursiun sco era visetas tier menaschis ella regiun e bia bunas discussiuns cun convischins.

La revisiun dalla lescha davart l'economisaziun dils rufids e dil regulativ da taxas cun las adattaziuns al Center da rimnada entras igl indrez d'ina stadera ei pli che giustificada ed era necessaria.

Survigilader da prezis

Ils 10 da fevrer 2022 ei vegniu suttamess al survegiler da prezis ina documentaziun tenor las prescripziuns en connex cun la revisiun dalla lescha davart l'economisaziun dils rufids e dil regulativ da taxas per controlla ed approbaziun. Venderdis, ils 11 da mars 2022 ei il survegiler da prezis s'annunziaus tier igl uffeci da baghegiar e tschentau entginas damondas en connex cun la documentaziun e schau sentir ch'el mondi d'accord cun la revisiun preparada. Gliendisdis, ils 14 da mars 2022 ei vegniu confirmau per telefon ch'il survegiler da prezis vegni buca a tschentar ulteriuras pretensiuns. Ina confirmaziun a scret suonda.

5. Proposta

Sebasond sin sura consideraziuns

p r o p o s t a

la suprastonza communalala al cussegl da vischnaunca:

- d'approbar la revisiun totala dalla lescha davart l'economisaziun dils rufids e dil regulativ da taxas tier la lescha davart l'economisaziun dils rufids;
- da suttametter il conclus pertuccont la revisiun totala dalla lescha davart l'economisaziun dils rufids conform ad art. 21, lit. b dalla constituziun communalala al referendum facultativ;
- da metter sura revisiun cuagl'emprem da schaner 2023 en vigur;
- da conceder in credit da frs. 120'000.-- per la cumpra dalla pressa e dil sistem da pesar.

Suprastonza communalala Disentis/Mustér
Il president:

René Epp

Il canzlist:

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 15 da mars 2022